

D. ZEGERI BERNARDI
VANESSEN
CELEBERRIMI JURISCONSULTI LOVANIENSIS
JUS ECCLESIASTICUM
IN EPITOMEN REDACTUM

A. D. P. BENEDICTO OBERHAUSER,
J. U. D. Reverendissimi ac Celsissimi S. R. I. Principis ac
Archiepiscopi Salisburgensis Consiliario Ecclesiastico

ADDITIS

BREVIBUS SS. PATRUM SENTENTIIS,

Aliisque ad novissimos mores, ac praxin spectantibus.

TOMUS PRIMUS.

CUM LICENTIIS NECESSARIIS.

MATRITI: EX TYPOGRAPHIA EMMANUELIS GONZALEZ.

ANNO MDCCXCII.

ADMONITIO

ADLECTOREM.

Eruditis omnibus sat constat, quam eximia SS. Canonum &c. notitia clareret Illustris. D. Bernardus Van-Espen. Jus ecclesiasticum ab eo scriptum Auctoris Doctrinam abunde deprædicat, adeo, ut dubitare liceat, an Auctor ob suæ eruditioñ famam magis commendet hoc suum opus, vel istud ipsius opus ob contentas Doctrinas magis commendet Auctorem. Superfluum ergo est, vel in Auctoris, aut in ipsius operis laudes longius excurrere. Id unum dolebant nonnulli, se destitui tempore, quo integra ejusmodi volumina perlegere possent: alii vero se gemebant impares iisdem emendis. Videbatur ergo non abs re consultum, illa redigere in epitome, retentis Van-Espenii doctrinis Jurisprudentiam ecclesiasticam elucidantibus, & simul additis saluberrimis SS. Patrum sententiis, ut per illas Lectoris intellectus in Canonum notitia illuminaretur, & per istas voluntas ad eorum observantiam inflammaretur. Illa, quæ eximius Epitomator addidit, desumpsit ex operibus clarissimi D. Ludovici Tronson, suntque asterisco notata. Cæterum ad adornandum compendium hoc adhibebantur opera Espenii anno 1753. edita.

Miraberis forsan, benevole Lector, cur infe-

PRO-

in

JUS ECCLESIASTICUM

D. VAN-ESPEN.

PARS I.

DE PERSONIS ECCLESIASTICIS.

TIT. I.

De Clericis.

CAPUT I.

De prima Tonsura.

1 Prima tonsura separatim ab aliis ordinibus conferri primum cœpit à sæculo VII. Juxta Morinum (*a*), qui etiam, quam occasione id factum, ennarrat his verbis: *Parentes filios suos impuberes, imo vero infantes, Ecclesiasticis officiis consecrabant, & Episcopis instituendos offerebant. Eos Episcopi in eadem domo educandos, & instruendos curabant, ut essent Cleri reparandi seminarium.* Eorum institutioni senex aliquis è Clero præficiebatur, atque ut plurimum Archidiaconus. Cum autem, propter etatis infirmitatem, Ostiariorum, aut Lectorum officiis in Ecclesia fungi non possent, Ordines illorū illis non conferebant, sed solum tonsuram cum veste Clericali, Tonsuram ideo ab Ordine separantes, ne pueri isti Ecclesiæ Ministeriis parentum pietate devoti, ut prorsus seculares, & profani hominum oculis comparerent. Longo post tempore, quod in pueris propter etatis infirmitatem fiebat, in ætate valentibus usurpatum est; tonsuraque Clericalis, ut ordo quidam ab aliis separatus, quibuscumque separatim collata est.

2 De novo jure prima tonsura insigniti & nomen Clerici (*b*), & fori, aliqua privilegia clericalia obtinuerunt. Inde in *Ep. Van-Esp. T. I.* D

(a) Morin. de Ordin. p. 3. Exerc. 15. cap. 3. (*b*) Pont. Rom. edit. 1663. p. 13.